

Vogelwerkgroep Zutphen
Beleidsplan 2026-2031

Inleiding

Dit beleidsplan beschrijft waar de vereniging voor staat, waar ze naartoe wil, hoe ze georganiseerd is en hoe ze haarambities bereiken. De vereniging is de afgelopen jaren hard gegroeid en dat betekent dat het goed is om een document te hebben dat richting geeft, houvast biedt en helpt om de vereniging duurzaam en doelgericht te laten functioneren.
Het bestuur wil met dit document:

1. **Visie en richting geven**
    - Het beleidsplan legt vast wat de kernwaarden, missie en visie zijn.
    - Het helpt om keuzes te maken en prioriteiten te stellen.
2. **Structuur en duidelijkheid bieden**
    - Leden, (ouders van) jeugdleden en bestuur weten wat de koers is en wat er van hen verwacht wordt.
    - Taken en verantwoordelijkheden worden concreet gemaakt.
3. **Continuïteit waarborgen**
    - Ook bij wisseling van bestuur blijft de koers helder.
    - We voorkomen dat alles afhankelijk is van een paar mensen.
4. **Transparant zijn en verantwoording afleggen**
    - Het plan maakt duidelijk wat de vereniging wil bereiken en hoe.
    - Handig voor leden, maar ook voor samenwerkingspartners.
5. **Betrokkenheid stimuleren**
    - Het beleidsplan is een gezamenlijk document dat leden betrekt bij de toekomst van de vereniging.
6. **Een basis voor evaluatie bieden**
    - Door terug te kijken naar het beleidsplan kan het bestuur beoordelen of de gestelde ambities en doelen gehaald zijn en of bijsturing nodig is.

Kortom: zo’n plan betekent veel gepraat en letters, maar het is vooral een mooie basis om met plezier samen te werken in onze vereniging!

Kernwaarden

Wij genieten van vogels en beleven veel plezier aan de schoonheid van de natuur. Wij willen ons enthousiasme en onze kennis uitdragen. Wij willen daarmee bereiken dat steeds meer mensen zich bewust worden van het belang van vogels en natuur in het algemeen, zodat wij met elkaar deze natuur behouden en beschermen.
Wij doen dit door te kijken en te luisteren naar vogels, door vogels te bestuderen, te onderzoeken en te inventariseren, kennis over vogels op te bouwen en ook anderen te informeren en te inspireren. We doen het in samenwerking met andere organisaties/overheden die deze doelen ondersteunen.

Missie

De VWG Zutphen biedt een platform in de regio Zutphen voor de **Bescherming** van, **Educatie** over en **Onderzoek** naar vogels in de vrije natuur (de drie pijlers onder onze vereniging).

Visie

De VWG Zutphen is het eerste aanspreekpunt in de Zutphense regio (zie figuur 1) voor alles wat vogels in de vrije natuur aangaat. Vragen over bescherming, onderzoek en educatie horen bij ons thuis. We doen dit samen met onze groene partners (lokaal en landelijk).

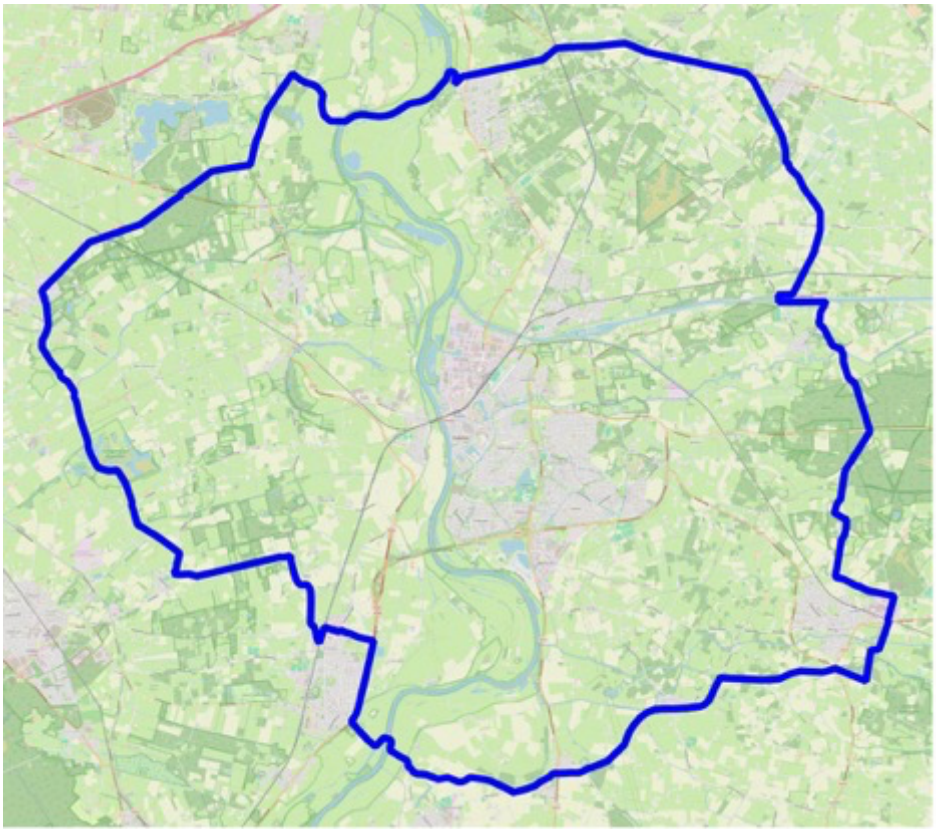
Voor wie zijn wij er?

Intern: voor leden en jeugdleden.

Extern: aanspreekpunt voor inwoners, (lokale) overheden (gemeente Zutphen/Voorst/Brummen/Lochem), lokale organisaties (IVN, KNNV, Bomenstichting, aangrenzende vogelwerkgroepen), regionale organisaties (o.a. Geldersch Landschap, Waterschap, Landschapsbeheer Gelderland, Agrarische Natuurverenigingen), landelijke organisaties (o.a. Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, VBN, SOVON), bedrijven (ontwikkelaars, bouwers, architecten) en pers.

Hoe doen we dit?

We werken met elkaar, benutten elkaars kennis en kwaliteiten. We zoeken samenwerking waar mogelijk en werken liefst proactief/preventief. We zijn praktisch, werken aan haalbare doelen en zetten kleine of grote stappen. We geven vogels een stem en behartigen 'hun' belangen, omdat vogels voor ons symbool staan voor het belang van de natuur. Vogels kijken in een vereniging is leuk omdat het **gezellig, leerzaam en ontspannend** is, en nuttig omdat het bijdraagt aan **kennis, natuurbehoud en verbinding**.

Figuur 1 Werkgebied Vogelwerkgroep Zutphen (ongeveer 200 km2)

Onze organisatie

Onze vereniging is afgelopen jaren flink gegroeid. Het is verheugend om te merken dat er zoveel mensen zijn die genieten van de vogels en hen (en hun leefomgeving) willen beschermen. Om al dit enthousiasme in goede banen te leiden, werken we met onderstaande structuur.

1. *Bestuur*
   Het bestuur bestaat uit minimaal drie personen – liefst zeven personen. Er is een voorzitter, secretaris en penningmeester. De bestuursleden verdelen onderling de overige taken. Ieder bestuurslid is ook contactpersoon voor één of meer werkgroepen/commissies. Bij langdurige tijdelijke afwezigheid van een bestuurslid wordt voorzien in waarneming van de taken van betreffend bestuurslid.

2. *Werkgroepen /commissies*
   ** Uilenwerkgroep*
   ** Jonge Vogelaars*
   ** Cursuscommissie*
   ** Excursiecommissie (hierbij ook het VWGcafé)*
   ** Weidevogelgroep*
   Er zijn ook adhoc werkgroepen bv. de jaarboekgroep.
   Iedere werkgroep/commissie heeft een contactpersoon in het bestuur. De contactpersoon van het bestuur zorgt ervoor op de hoogte te zijn van de gang

van zaken in de betreffende werkgroep/commissie. De werkgroepen/commissieleden kunnen het bestuurslid benaderen met vragen /problemen die het bestuur moet agenderen.
Iedere werkgroep/commissie heeft een coördinator. Jaarlijks is er minimaal één keer een overleg met alle werkgroep/commissiecoördinatoren en het bestuur.
De werkgroepen/commissies maken een jaarplan gebaseerd op de meest actuele versie van dit beleidsplan. Het jaarplan bevat ook een financiële paragraaf. Het jaarplan wordt jaarlijks geëvalueerd door de werkgroep/commissie en op basis van deze evaluatie worden door de werkgroep/commissie evt. voorstellen voor aanpassing van doelen/acties van het beleidsplan bij het bestuur ingediend.

3. *De vereniging heeft een vertrouwenspersoon, dhr. Steven de Bie (steven.ermstrangdebie@gmail.com).*

4. *Leden en jeugdleden*
   Van de (jeugd)leden wordt verwacht dat zij actief deelnemen aan de vereniging. Dit kan door deelname aan de werkgroepen zelf, activiteiten van de werkgroepen, maar ook door het verspreiden van kennis over vogels en enthousiasmeren van derden. Ook zijn onze leden actief m.b.t. het beschermen van vogels bv. door het signaleren van onwenselijke situaties.

In onze statuten en huishoudelijk reglement worden bestuurstaken en de werkwijze van de werkgroepen/commissies verder uitgewerkt. Zie de link naar huishoudelijk reglement.
De Vogelwerkgroep beschikt ook over een document Bescherming persoonsgegevens.

Onze ambities, doelen en acties

Voor negen werkvelden hebben we onze ambities, doelen en acties uitgewerkt. Sommige ambities zijn er vanaf de oprichting van de vereniging en zijn 'blijvend'. Andere ambities zijn nieuw, aansluitend bij actuele ontwikkelingen. De werkgroepen bepalen met het bestuur de doelen en acties die aansluiten bij het werkterrein van de werkgroep. Sommige ambities/doelen/acties horen direct tot de taken van het bestuur, andere ambities/doelen/acties vallen duidelijk onder één werkgroep. Maar voor veel werkvelden geldt dat het zowel het werkterrein is van bestuur als werkgroep. Samenwerking en afstemming zijn dus noodzakelijk.
Iedere werkgroep maakt een jaarplan op basis van dit beleidsplan en doet voorstellen (indien gewenst/noodzakelijk) om de ambities/doelen/acties bij te stellen en/of aan te passen.
Het bijgestelde beleidsplan wordt vastgesteld door het bestuur na voorlegging aan de ALV.

Bescherming

Ambitie:
Bescherming van de vogels en hun leefomgeving is uitgangspunt bij al onze activiteiten. Wij willen onze kennis inzetten als de bescherming van vogels in het geding is. Bv. bij bouwplannen, maaibeleid, inrichting gebieden e.d.
Via beïnvloeding van beleid van overheden, natuurbeheerders en ontwikkelaars richten wij ons op de instandhouding en/of verbetering van de diversiteit van vogels en vogelgebieden in onze regio; we doen dat bij voorkeur in overleg op basis van inhoudelijke argumenten, maar waar nodig ook door onze tanden te laten zien (inspraak, bezwaar, publiciteit, zo nodig juridische procedures).

Deze ambitie willen we realiseren door:

1) Externe samenwerking te zoeken: "groene tafel (overleg groene organisaties) per gemeente".
2) Proactief organisaties te benaderen om belang van vogelbescherming te laten zien.
3) Een meldpunt voor actuele vogelvragen/bedreigingen te organiseren.
4) Actief mee te doen met 'Vogel van het jaar' en/of eigen vogel kiezen voor mogelijke beschermacties.
5) Aan de weg te timmeren met aansprekende 'acties'.
6) Aandacht van leden en burgers (blijven) te vragen op website, brochures (zie ook 'Communicatie') e.d.
7) Proactief contact te zoeken met gemeente (gevraagde en ongevraagde adviezen geven; wethouder/raadsleden/ambtenaren uitnodigen voor activiteiten; e.d.).
8) Politieke partijen te benaderen en input te leveren voor programma's bv. gemeenteraadsverkiezingen.

Educatie

Ambitie:
De kennis over vogels in onze leefomgeving vergroten om daarmee het belang van de bescherming van vogels en hun leefomgeving te ondersteunen. Daarbij staat plezier in het vogelen en het onderzoek naar vogels voorop!

Deze ambitie willen we realiseren door:

1) Voortzetting van het huidige beleid m.b.t. verzorgen excursies, Vogelcafé, lezingen en cursussen.
2) Het verbreden van activiteiten bv. meer publieksexcursies/lezingen.
3) Te onderzoeken of we kennis kunnen delen d.m.v. factsheets (of iets dergelijks).
4) Een "Vogelplusgroep" om mensen die onze cursussen hebben gevolgd op te leiden als gids/docent.
5) Excursies te organiseren; ook publieksexcursies, waarbij aandacht voor de 'ethiek' van het vogels kijken en vogels fotograferen.
6) Meerdaagse excursie te organiseren
7) Buitenlandreis te organiseren.
8) Lezingen te houden o.a. over tellingen in ons gebied (nieuwe tellers?) ontwikkeling van het landschap (incl. beheer van het landschap ten dienste van vogels)
9) Cursussen te organiseren en het aanbod te versterken en te verbreden. Daarvoor is het ook nodig om de cursussen te bestendigen naar de toekomst. (voldoende deskundige cursusleiding).
10) Het organiseren van een soort 'bioblitz vogels' in eigen wijk.
11) Een vogelfotografiegroep te starten bij voldoende belangstelling.
12) Een peiling te houden onder leden om zicht te krijgen wat leden van de vereniging verwachten. Hierbij kunnen ook de uitkomsten van de evaluaties van de cursussen worden gebruikt.

Onderzoek / Veldwerk
Ambitie: ***Op peil houden van onderzoek en veldwerk om te kennis te houden van de vogelpopulatie in ons gebied*** **Deze ambitie willen we realiseren door:** 1) Meer leden op te leiden en actief te maken binnen de Vogelwerkgroep. 2) Opvolging specialisten te regelen. 3) Leden te informeren over cursussen (in samenwerking met cursuscommissie) m.b.t. tellingen; vgl. BMP-telcursus in 2024. 4) Nestkasten te plaatsen en schoon te maken. 5) Vogels te ringen voor onderzoek (door bevoegde specialisten (ook van extern). 6) Agrariërs (indien gewenst) adviseren. 7) Publicatie van onderzoek in nieuwsbrief/jaarboek (en daarbuiten?). 8) Te streven naar samenwerking met andere onderzoekers, natuurorganisaties en terreinbeheerders om uiteindelijk de biodiversiteit in onze regio te verbeteren. 9) Tellers/ onderzoekers (en overige leden van de vereniging) te stimuleren om kennis, resultaten van onderzoek en ervaringen met elkaar te delen. Denk aan lezingen, publicaties, presentaties etc. 10) Leden mogelijkheden te bieden om deel te nemen aan veldwerk. Daarbij met name aandacht voor het vergroten van belangstelling, betrokkenheid en kennis om de continuïteit in en kwaliteit van veldwerk voor de toekomst te waarborgen.

Jeugd

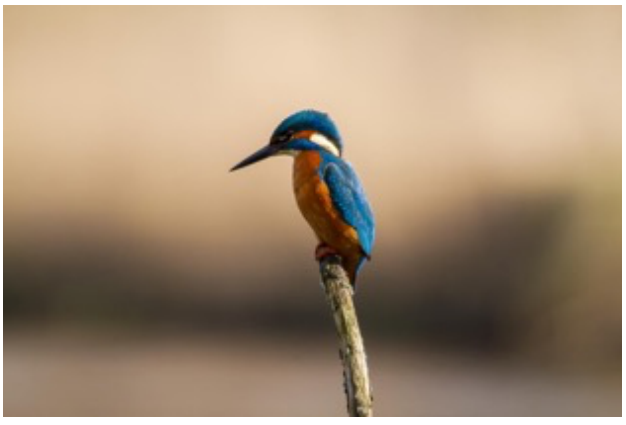
Ambitie:
Kinderen/jeugd zijn een belangrijke groep voor onze vereniging. Wij willen liefde en aandacht voor vogels en natuur bij hen aanwakkeren.

Binnen de vereniging is de werkgroep Jonge Vogelaars. Zij richten zich op de doelgroep 6 t/m 12 jaar.
Om de doelgroep jongeren ouder dan 12 jaar te bereiken zal het bestuur specifieke projecten gaan initiëren.

De werkgroep Jonge Vogelaars wil de ambitie voor de groep 6 t/m 12 jaar realiseren door:
1). Continuïteit waarborgen door in een schooljaar regelmatig een activiteit of excursie aan te bieden.
2). Werven van nieuwe leden door voorafgaand aan een excursie/activiteit daaraan bekendheid te geven door bv. persbericht, benaderen scholen e.d.
3). Samenwerking blijven zoeken met anderen bijv. IVN, NJN en scholen.

Het bestuur wil de ambitie om meer jeugd te betrekken realiseren door o.a.:

4) Te onderzoeken (mogelijk in samenwerking van NJN/IVN) of uitbreiding mogelijk is met activiteiten voor 'oudere' jeugd.
5) Het onderzoeken van mogelijkheden om jeugdleden (vanaf 16 jaar) op te leiden als teller/ringer etc.
6) Diverse nieuwe activiteiten 'uit te proberen' challenges/bioblitz, community's e.d.).

Communicatie

Ambitie:
De Vogelwerkgroep deelt intern en extern kennis/expertise over vogels in deze regio op een laagdrempelige manier.

Deze ambitie willen we realiseren door:

1) Een nieuwsbrief te maken die informatief en prettig leesbaar is.
2) Deelname aan de 'groene agenda': het delen/bekendmaken van activiteiten via Contact en Berkelbode (ook op websites) en bijdragen aan andere communicatie via partners.
3) Een eigen huisstijl te ontwikkelen en door te voeren in alle uitingen van de vogelwerkgroep.
4) Een goede website is essentieel, daarom moet de website verder ontwikkeld worden; de werkgroepen moeten een belangrijk onderdeel daarvan zijn
5) Te onderzoeken wat we met de Facebookgroep willen en hoe we daarmee verder gaan.
6) De nieuwsbrief in te zetten voor beleidsdoelen.
7) Vormen van kennisdeling bv.factsheets ontwikkelen.
8) Nieuwe leden te benaderen bv door huisbezoek/telefoongesprek.
9) Andere communicatievormen te zoeken/te gaan gebruiken.
10) Afspraken/protocol m.b.t. communicatie vanuit bestuur/werkgroepen (bv. cursussen).

Externe profilering
Ambitie: ***De Vogelwerkgroep vindbaar/zichtbaar(der) maken als de bron voor informatie over vogels in onze regio.*** **Deze ambitie willen we realiseren door :**
1) Als VWG zichtbaar te zijn, niet alleen voor leden, maar ook voor andere burgers in onze regio en instanties (breder publiek) . 2) Het uitdragen van het belang van vogelbescherming, maar in de eerste plaats '*the fun of it*': mensen te enthousiasmeren voor vogels en natuur, zodat de zorg voor behoud en bescherming als vanzelf wordt opgepakt. 3) Ons vogelwandelboekje te promoten. 4) Contacten met pers uit te bouwen/ zorgen voor maandelijks 'groene' agenda met andere natuurorganisaties in de regio. 5) Deel te nemen aan Nationale evenementen zoals Nationale Vogelweek. 6) Een vogel'winkel'/kraam: bij allerlei groene activiteiten aanwezig te zijn. (bv. in samenwerking met 'Geluksvogels')

Externe samenwerking

Ambitie:
De Vogelwerkgroep Zutphen wordt door organisaties en overheden in de regio gezien als dé samenwerkingspartner als het gaat om vogels en hun leefgebied.
Bij beleidsmakers, politici en private partijen een volwaardige plaats verwerven en behouden als serieus te nemen gesprekspartner op het gebied van natuurbescherming ('burgerdeskundige').

Deze ambitie willen we realiseren door:

1) Externe samenwerking te versterken (momenteel enigszins versnipperd en ad hoc).
2) Het aanstellen van een coördinator externe samenwerking binnen de vereniging.
3) Het organiseren van een 'groene tafel' in de gemeenten in ons werkgebied.
   Aan deze groene tafel nemen natuurorganisaties deel, waterschappen en vertegenwoordigers van de betrokken gemeente.
4) Contacten te onderhouden met aangrenzende vogelwerkgroepen en samen op te trekken waar dat zinvol is.
   Te onderzoeken en te overleggen waar wij elkaar kunnen versterken (zowel voor wat betreft beleid als activiteiten zoals excursies, lezingen en cursussen).
5) Idem andere regionale groepen als Gelders Landschapsbeheer.

Ledenbetrokkenheid

Ambitie:
Meer leden die actief zijn en een bijdrage leveren om de doelen van de vereniging te bereiken.

Deze ambitie willen we realiseren door:

1) Ledenbetrokkenheid te vergroten bij activiteiten van de vereniging (zie ook bij: Communicatie).
2) Ervoor zorgen dat leden elkaar goed kunnen vinden m.b.t. 'vogel' activiteiten; leden / leden contact.
3) Meer 'bottom-up' te werken: het bestuur faciliteert (leden uitnodigen en stimuleren om zelf met goede ideeën te komen, naast de input die het bestuur aandraagt).
4) Een centraal meldpunt (website) of 'markt' voor vacatures, vraag en aanbod te organiseren.
5) Het organiseren van het "Ommetje" voor en door leden.
6) Actieve ledenavonden/thema-avonden (periodiek) en andere ontmoetingsmogelijkheden voor actieve leden te organiseren, zoals het VWGcafé.
7) Een zomerborrel te organiseren.
8) Onderzoeken hoe nieuwe leden actief 'gemaakt' kunnen worden: info aanmeldformulier/benutten van contactmomenten tijdens cursussen/Ommetje VWGcafé?)/speciale avond nieuwe leden? Mentorschap?
9) Een peiling/vragenlijst onder leden te houden.

Organisatie

Ambitie:
Een vereniging waar de leden met plezier meedoen en waarin een ieder goed op de hoogte is wat er binnen de vereniging gebeurt. Er is intern goede samenwerking.

Deze ambitie willen we realiseren door:

1) Een gezonde groei van de vereniging
2) Het continueren van regelmatig overleg tussen bestuur en commissies/werkgroepen en actieve leden t.b.v. goede afstemming activiteiten en initiatieven.
3) Het realiseren van een ledenportal (vgl. ook 'Communicatie' en ledenbetrokkenheid).
4) Blijvend aandacht te besteden aan AVG en Privacy.
5) Te onderzoeken of donateurschap een zinvolle aanvulling is voor de vereniging.
6) Instellen van een financiële werkgroep, zodat continuïteit gewaarborgd is.

Dit beleidsplan is vastgesteld op 15 juni 2026 door het bestuur van de Vogelwerkgroep Zutphen:

Mary Mombarg	voorzitter
Remke van Rijswijk	secretaris
Vera van den Anker	penningmeester
Rob van Swieten	
Michel Klemann	
Lia van Meegen	

Met dank aan Mary Mombarg voor de foto’s in dit document